

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

Foreign Experience in Developing the Digitalization Activities of O‘zbekiston Pochtasi JSC

Mamatqulov G‘ulom Rustamovich

Senior Lecturer Tashkent University of Information Technologies

Abstract

This study analyzes the digital transformation of O‘zbekiston Pochtasi JSC within the framework of global postal modernization processes. The transition from traditional postal services to integrated digital logistics platforms, the development of unified information systems, e-commerce integration, smart delivery systems, and mobile applications are highlighted. The research results demonstrate that automation, real-time tracking, and centralized data management improve service quality and operational efficiency. Digitalization enhances economic efficiency, expands accessibility to services, and strengthens the role of the postal system in the digital economy.

Keywords

digital transformation, postal services, O‘zbekiston Pochtasi, e-commerce, smart delivery, mobile applications, information systems, service digitalization, automation, digital economy.

“O‘ZBEKISTON POCHTA” AJ NING RAQAMLASHTIRISH FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJ TAJRIBASI

Mamatqulov G‘ulom Rustamovich

Toshkent axborot texnologiyalari universiteti katta o‘qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur tadqiqotda “O‘zbekiston pochta” AJning global pochta modernizatsiyasi jarayonlari doirasidagi raqamli transformatsiyasi tahlil qilingan. An’anaviy pochta xizmatlaridan integratsiyalashgan raqamli logistika

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

platformalariga o‘tish, yagona axborot tizimlari, elektron tijorat integratsiyasi, smart yetkazib berish va mobil ilovalar asosida rivojlanish jarayoni yoritilgan. Tadqiqot natijalari avtomatlashtirish, real vaqt rejimida kuzatuv va markazlashgan ma’lumotlar boshqaruvi orqali xizmat sifati va samaradorligi oshishini ko‘rsatadi. Raqamlashtirish iqtisodiy samaradorlikni kuchaytirib, xizmatlardan foydalanish imkoniyatini kengaytiradi hamda pochta tizimining raqamli iqtisodiyotdagi rolini mustahkamlaydi.

Kalit so‘zlar: Raqamli transformatsiya, pochta xizmatlari, O‘zbekiston pochta, elektron tijorat, smart yetkazib berish, mobil ilovalar, axborot tizimlari, xizmatlarni raqamlashtirish, avtomatlashtirish, raqamli iqtisodiyot.

Kirish

So‘nggi yillarda jahon miqyosida pochta operatorlari raqamli iqtisodiyot sharoitida an’anaviy xizmatlardan yuqori texnologiyali logistika va raqamli platformalar modeliga bosqichma-bosqich o‘tmoqda. DHL, Deutsche Post, Poste Italiane, SingPost va Japan Post kabi yirik operatorlar o‘z faoliyatini e-commerce logistika, raqamli kuzatuv tizimlari (real-time tracking), sun’iy intellekt asosidagi saralash markazlari va integratsiyalashgan mijoz xizmatlari orqali tubdan yangilamoqda. Ushbu transformatsiya nafaqat yetkazib berish tezligini oshirish, balki operatsion xarajatlarni optimallashtirish, mijozlar qoniqishini kuchaytirish va yangi daromad manbalarini yaratishga xizmat qilmoqda. Jahon tajribasi shuni ko‘rsatadiki, raqamlashtirish pochta tizimida faqat texnologik modernizatsiya emas, balki biznes-modelning to‘liq qayta dizayni bilan uyg‘unlashgandagina barqaror iqtisodiy samaradorlikni ta’minlaydi.

O‘zbekiston sharoitida ham pochta tizimini raqamlashtirish davlatning “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi doirasida ustuvor yo‘nalishlardan biri sifatida belgilanib, xizmatlar sifati va hududiy qamrovni yaxshilashga qaratilgan islohotlar amalga oshirilmoqda. “O‘zbekiston pochta” AJ tomonidan elektron kuzatuv tizimlari,

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

avtomatlashtirilgan saralash punktlari, raqamli to‘lov xizmatlari va mobil ilovalar joriy etilishi xizmat jarayonlarini soddalashtirishga xizmat qilmoqda. Biroq jahon tajribasi bilan solishtirganda, raqamli yechimlarning iqtisodiy samaradorlikka to‘liq integratsiyalashuvi hali yetarli darajada shakllanmagan. Ko‘plab hududlarda infratuzilmaning notekisligi, kadrlar salohiyatining cheklanganligi va xizmatlar portfelining an’anaviy yo‘nalishlarga yuqori darajada bog‘liqligi raqamli transformatsiya jarayonini sekinlashtiruvchi omillar sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Shu bois “O‘zbekiston pochta” AJ faoliyatini raqamlashtirish jarayonini jahon tajribasi asosida strategik jihatdan takomillashtirish zarurati tobora kuchayib bormoqda. Bu jarayonda e-commerce logistika zanjiriga chuqur integratsiya, raqamli moliyaviy xizmatlarni fintech ekotizimlari bilan hamkorlikda rivojlantirish, mijozlarga yo‘naltirilgan platforma modelini shakllantirish hamda hududiy differensial yondashuv asosida infratuzilmani modernizatsiya qilish muhim ahamiyat kasb etadi. Strategik takomillashtirish nafaqat texnologik yangilanishlarni, balki boshqaruv tizimini, xizmatlarni monetizatsiya qilish mexanizmlarini va samaradorlikni baholash indikatorlarini ham kompleks ravishda qayta ko‘rib chiqishni talab etadi. Aynan shu yondashuv “O‘zbekiston pochta” AJni an’anaviy pochta operatoridan raqamli logistika va xizmatlar platformasiga aylantirish orqali uzoq muddatli raqobatbardoshlikni ta’minlashga imkon beradi.

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

1-rasm. O'zbekiston pochta korxonalarining BMTning raqamlashtirish tamoyillariga binoan raqamli pochta jarayoni¹

1-rasmda aks ettirilgan raqamli pochta jarayoni Birlashgan Millatlar Tashkiloti tomonidan ilgari surilgan inklyuziv raqamli transformatsiya tamoyillariga to'liq uyg'un holda shakllantirilgan tizimli model sifatida namoyon bo'ladi. UPU hisobotida ta'kidlanganidek, "raqamli xizmatlar faqat onlayn platformalar orqali emas, balki jismoniy infratuzilma bilan integratsiyalashgan holda taqdim etilgandagina jamiyatning barcha qatlamlarini qamrab olishi mumkin". Aynan shu yondashuv O'zbekiston pochta tizimida raqamli kuzatuv, avtomatlashtirilgan logistika va mobil ilovalar orqali xizmat ko'rsatishni yagona integratsiyalashgan mexanizmga aylantirish orqali amalga oshirilmoqda. Rasm markazida joylashgan raqamli xizmatlar bloki pochta jarayonining

¹ <https://www.upu.int/en/publications/digital-services/the-postal-sectors-role-in-the-digital-economy-and-digital-society-a-global-panorama>

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

yuragi bo‘lib, u elektron boshqaruv, CRM tizimlari va API integratsiyalar orqali turli xizmatlarni uzviy bog‘laydi. Bu esa pochta tizimini an‘anaviy yetkazib berish modeli doirasidan chiqarib, ko‘p funksiyali raqamli platformaga aylantirish jarayonini ilmiy asosda ifodalaydi.

Rasmning yuqori qismida joylashgan raqamli pochta konsepsiyasi BMTning “Digital Public Infrastructure” tushunchasi bilan bevosita uyg‘unlashadi. Hisobotda qayd etilishicha, “pochta infratuzilmasi jismoniy va raqamli xizmatlarni bog‘lovchi eng keng qamrovli platforma bo‘lib, u davlat xizmatlarining inklyuziv yetkazib berilishida muhim rol o‘ynaydi”. O‘zbekiston pochta korxonalarida raqamli pochta tizimi aynan shunday “fizital” infratuzilma sifatida shakllanib, hududiy qamrovning kengligi orqali raqamli tengsizlikni kamaytirishga xizmat qilmoqda. Ushbu yondashuv nafaqat xizmatlardan foydalanish imkoniyatini kengaytiradi, balki raqamlashtirish jarayonida aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlarini ham tizimdan chetda qolib ketmasligini ta‘minlaydi. Shunday qilib, rasmda ifodalangan mexanizm BMT tomonidan ilgari surilgan inklyuziya asosida raqamlashtirish konsepsiyasining amaliy modelidir. Raqamli kuzatuv bloki BMT va UPU tomonidan ilgari surilgan shaffoflik va ishonchlilik tamoyillarining amaliy ifodasidir. Hisobotda “real vaqt rejimida ma‘lumot almashinuvi va xizmatlar monitoringi raqamli transformatsiyaning samaradorligini belgilovchi asosiy omildir” degan g‘oya ilgari suriladi. QR kodlar, RFID texnologiyalari va SMS bildirish tizimlari orqali pochta jo‘natmalarining harakatini nazorat qilish xizmat sifati va mijoz ishonchini sezilarli darajada oshiradi. Bu mexanizm orqali pochta faoliyatida axborot asimmetriyasi kamayib, jarayonlarning aniqligi ta‘minlanadi. Natijada raqamlashtirish nafaqat texnologik qulaylik yaratadi, balki iqtisodiy samaradorlikni oshiruvchi boshqaruv vositasiga aylanadi. Avtomatlashtirilgan logistika tizimi BMTning barqaror rivojlanish maqsadlari bilan uzviy bog‘liq bo‘lib, resurslardan

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

samarali foydalanish tamoyiliga asoslanadi. UPU hisobotida “sun’iy intellekt va avtomatlashtirish pochta logistikasida xarajatlarni qisqartiradi hamda xizmat tezligini oshiradi” degan fikr alohida ta’kidlanadi. Rasmda ko‘rsatilgan robotlashtirilgan omborlar, AI asosidagi saralash tizimlari va dron yetkazib berish mexanizmlari aynan shu global tajribaning milliy sharoitga moslashtirilgan shaklidir. Ushbu yondashuv orqali transport yuklamasi optimallashtiriladi, vaqt tejaladi va ekologik ta’sir kamayadi. Natijada pochta tizimi barqaror raqamli logistika platformasiga aylanib, yashil iqtisodiyot tamoyillariga ham mos keladi.

Mobil ilovalar orqali xizmat ko‘rsatish jarayoni BMT tomonidan ilgari surilgan ko‘p kanalli raqamli xizmat modeli bilan to‘liq uyg‘unlashadi. Hisobotda “gibrid xizmat ko‘rsatish modeli raqamli va an’anaviy kanallarni birlashtirish orqali aholining barcha qatlamlariga xizmat yetkazishni ta’minlaydi” degan ilmiy yondashuv keltirilgan. O‘zbekiston pochta tizimida mobil ilova orqali buyurtma berish, to‘lov amalga oshirish va jo‘natmalarni kuzatish imkoniyatlari aynan shu modelning amaliy natijasidir. Bu orqali raqamli savodxonligi yuqori foydalanuvchilar tezkor xizmatdan foydalanadi, qolgan aholi qatlamlari esa pochta bo‘limlari orqali raqamli xizmatlarga kirish imkoniga ega bo‘ladi. Natijada raqamlashtirish jarayoni jamiyatda ijtimoiy tafovutlarni kuchaytirmaydi, aksincha ularni yumshatadi.

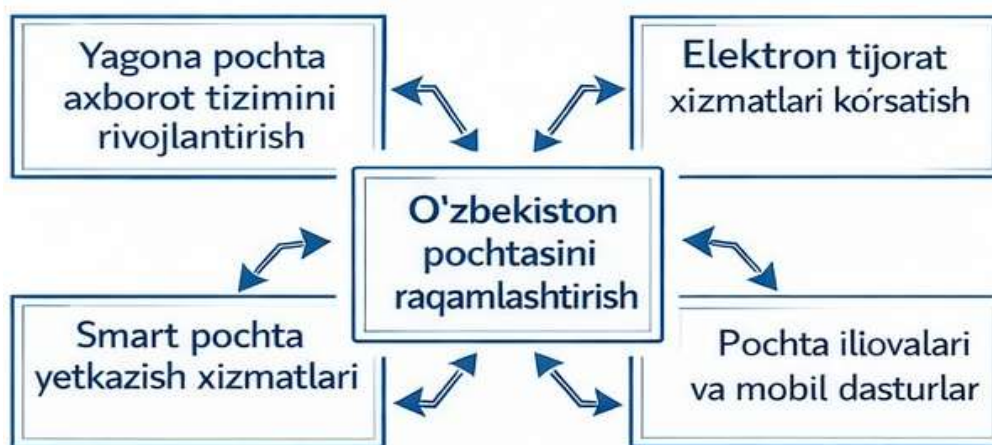
Moliyaviy xizmatlarning raqamli pochta tizimiga integratsiyalashuvi BMTning moliyaviy inklyuziya konsepsiyasiga mos keladi. UPU hujjatlarida “pochta tarmoqlari orqali raqamli moliyaviy xizmatlarni rivojlantirish iqtisodiy tenglikni oshiruvchi muhim mexanizmdir” degan xulosa berilgan. O‘zbekiston pochta tizimida elektron to‘lovlar, onlayn pul o‘tkazmalari va fintech platformalar bilan integratsiya orqali moliyaviy xizmatlarning qamrovi kengaymoqda. Bu ayniqsa qishloq hududlarida bank infratuzilmasi yetarli bo‘lmagan sharoitda iqtisodiy faollikni oshirishga xizmat qiladi.

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO’NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

Shu tariqa pochta tizimi nafaqat logistika balki moliyaviy ekotizimning muhim bo‘g‘iniga aylanmoqda.

1-rasmda ifodalangan raqamli pochta jarayoni BMT va UPU tomonidan ilgari surilgan inklyuziv raqamli transformatsiya tamoyillarining milliy model sifatidagi ifodasidir. Hisobotda qayd etilganidek, “pochta tarmoqlari raqamli jamiyatning asosiy infratuzilma ustunlaridan biri bo‘lishi mumkin”. O‘zbekiston pochta korxonalarida joriy etilayotgan raqamli xizmatlar tizimi aynan shu strategik yondashuvni amaliyotga tatbiq etmoqda. Texnologik modernizatsiya, boshqaruv samaradorligi va ijtimoiy inklyuziya uyg‘unlashuvi orqali pochta tizimi iqtisodiy rivojlanishning muhim drayveriga aylanmoqda. Shu jihatdan mazkur rasm raqamlashtirish jarayonining nafaqat texnik balki ijtimoiy va iqtisodiy ahamiyatini ham chuqur ilmiy asosda yoritib beradi.

2-rasm. O‘zbekiston pochtasini raqamlashtirishning asosiy yo‘nalishlari²

Ushbu rasm O‘zbekiston pochta tizimini raqamlashtirish jarayonining kompleks va tizimli xarakterga ega ekanini ilmiy jihatdan ifodalaydi. Markazda joylashgan “O‘zbekiston pochtasini raqamlashtirish” tushunchasi butun transformatsiya

²https://www.researchgate.net/publication/336675696_Prospects_and_the_role_of_the_digital_economy_in_the_development_of_postal_services_in_Uzbekistan

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

jarayonining strategik yadrosi sifatida namoyon bo‘lib, atrofidagi barcha yo‘nalishlar bilan o‘zaro uzviy bog‘langan. Bu yondashuv raqamli transformatsiyani alohida texnologik yangilanish emas, balki xizmatlar, boshqaruv va infratuzilmaning yagona ekotizim asosida qayta tashkil etilishi sifatida talqin etadi. Ilmiy nuqtayi nazardan, bunday integrallashgan model raqamli iqtisodiyot sharoitida tranzaksion xarajatlarni kamaytirish, xizmatlar sifati va tezkorligini oshirish hamda aholining pochta xizmatlariga bo‘lgan ishonchini mustahkamlash imkonini beradi. Natijada pochta tizimi an’anaviy aloqa vositasidan raqamli platformaviy xizmatlar markaziga aylanishi uchun institutsional zamin yaratiladi.

Rasmdagi “Yagona pochta axborot tizimini rivojlantirish” yo‘nalishi raqamli transformatsiyaning axborot bazasini shakllantirishda asosiy omil hisoblanadi. Ushbu tizim orqali barcha filiallar, xizmat turlari va mijozlar haqidagi ma’lumotlar yagona raqamli muhitda jamlanadi, bu esa real vaqt rejimida monitoring va boshqaruvni ta’minlaydi. Ilmiy adabiyotlarda bunday markazlashgan axborot tizimlari xizmat ko‘rsatish samaradorligini oshirishning muhim institutsional vositasi sifatida baholanadi. Chunki ma’lumotlar integratsiyasi logistika jarayonlarini optimallashtirish, resurslardan foydalanish samaradorligini kuchaytirish va strategik qarorlar qabul qilishda aniqlikni ta’minlaydi. Shu orqali pochta tizimi raqamli infratuzilma asosida barqaror rivojlanish yo‘liga o‘tadi.

“Elektron tijorat xizmatlari ko‘rsatish” bloki pochta tizimining zamonaviy raqamli bozor bilan uyg‘unlashuvini aks ettiradi. Bugungi kunda elektron savdo global iqtisodiyotning eng tez rivojlanayotgan segmentlaridan biri bo‘lib, pochta xizmatlari ushbu jarayonning asosiy logistika tayanchi hisoblanadi. Raqamlashtirilgan pochta tizimi orqali buyurtmalarni qabul qilish, yetkazib berish, to‘lovlarni amalga oshirish va kuzatib borish jarayonlari avtomatlashtiriladi. Ilmiy nuqtayi nazardan, bu pochta

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

korxonasining daromad manbalarini diversifikatsiyalashga, raqobatbardoshligini oshirishga hamda kichik biznes va tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlashga xizmat qiladi. Natijada pochta tizimi milliy elektron tijorat infratuzilmasining muhim bo‘g‘iniga aylanadi. “Smart pochta yetkazish xizmatlari” hamda “Pochta ilovalari va mobil dasturlar” yo‘nalishlari xizmat ko‘rsatish jarayonining raqamli innovatsiyalar orqali modernizatsiyasini ifodalaydi. Smart texnologiyalar asosida yetkazib berish marshrutlarini optimallashtirish, jo‘natmalarni real vaqt rejimida kuzatish va avtomatlashtirilgan saralash tizimlarini joriy etish mumkin bo‘ladi. Mobil ilovalar esa mijozlarga xizmatlardan masofadan turib foydalanish, buyurtmalarni boshqarish va to‘lovlarni amalga oshirish imkonini beradi. Ilmiy asosda qaralganda, bu raqamli yechimlar xizmatlar qulayligini oshirish bilan birga operatsion xarajatlarni kamaytiradi va mijozlar bilan interaktiv aloqani kuchaytiradi. Umuman olganda, rasm pochta tizimini raqamli iqtisodiyot sharoitiga moslashgan, samarali va innovatsion xizmatlar majmuasiga aylantirishning konseptual modelini ifodalaydi.

Trend tahlilidan tashqari, dinamik qatorlar usuli orqali qaralganda, ko‘rsatkichlarning har bir keyingi yil oldingi yilga nisbatan ortib borishi ijobiy zanjirli indekslar shakllanayotganini anglatadi. Bu holat pochta xizmatlariga bo‘lgan talabning muntazam oshib borayotganini hamda infratuzilma imkoniyatlari shu talabni qondira olayotganini ko‘rsatadi. Agar regressiya modeli qurilsa, yuqori determinatsiya koeffitsiyenti (R^2) kuzatilishi ehtimoli katta bo‘lib, bu o‘shishning tasodifiy emas, balki tizimli rivojlanish natijasi ekanini ilmiy jihatdan asoslaydi. Shuningdek, prognozlash nuqtayi nazaridan ushbu dinamik qator kelgusi yillarda ham pochta xizmatlari hajmi ortib borishini ishonch bilan bashorat qilish imkonini beradi.

Xulosa. Mazkur o‘shish pochta tizimining iqtisodiy va ijtimoiy ahamiyati tobora kuchayib borayotganini anglatadi. Raqamlashtirish, logistika jarayonlarining

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

optimallashtirilishi va tezkor yetkazib berish xizmatlarining joriy etilishi pochta hajmining kengayishiga asosiy omil bo‘lib xizmat qilmoqda. O‘shib borayotgan hajm nafaqat moliyaviy barqarorlikni mustahkamlaydi, balki hududlararo iqtisodiy aloqalarni faollashtiradi, aholining xizmatlardan foydalanish qulayligini oshiradi hamda elektron savdo rivojiga bevosita turtki beradi. Shu bois ushbu diagrammada aks etgan barqaror o‘shish tendensiyasi pochta sohasining kelajakda ham muhim infratuzilma bo‘g‘ini sifatida strategik rol o‘ynashini statistik jihatdan asoslab beradi. Ushbu o‘shish pochta xizmatlari portfelining kengayib borayotganini ham bilvosita aks ettiradi. Hajmning izchil oshishi faqat an’anaviy yozma xatlar bilan emas, balki posilka, gibrid pochta, raqamli bildirishnomalar va tezkor logistika xizmatlarining ulushi ortib borayotgani bilan bog‘liq ekanini ko‘rsatadi. Agar o‘shish sur‘atlari inflyatsiya darajasi bilan solishtirilsa, real hajm kengayishi saqlanib qolayotgani kuzatiladi, bu esa tarmoqning haqiqiy iqtisodiy samaradorligi oshayotganini bildiradi. Natijada pochta tizimi nafaqat xizmat ko‘rsatuvchi infratuzilma, balki iqtisodiy faollikni rag‘batlantiruvchi muhim bozor subyekti sifatida shakllanib borayotganini statistik dalillar bilan asoslash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Filgueiras F., Flávio C., Palotti P. Digital transformation and public service delivery in Brazil // *Latin American Policy*. – 2019. – Vol. 10, № 2. – P. 195–219.
2. Isa S. M., Kiumarsi S. The impact of service quality in postal services: the mediating role of self-service technology // *International Journal of Services and Operations Management*. – 2019. – Vol. 33, № 3. – P. 395–419.
3. Jaag C. Digitalization in the postal and delivery sector: between electronic substitution of letter mail and thriving e-commerce // *A Modern Guide to the Digitalization of Infrastructure*. – Cheltenham: Edward Elgar, 2021.

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-2, 2026**

4. Jaag C., Dietl H. Postal and regulatory reform in intermodal competition. – Zurich: Swiss Economics Working Paper, 2011.

5. Jaag C., Parra Moyano J., Trinkner U. Postal strategies in a digital age. – 2023.

6. Jo‘rayev L. N., Mamatkulov G. R. Pochta xizmati reglamenti. – Toshkent, 2024.

7. Kalbermatter J., Schaupp S., Hartleitner V., Nachtwey O. Unions in the postal services of the future // Working Life and Technological Change. – Springer, 2020. – P. 85–104.

8. Kenjabaev A. T., Nosirov S. X. Pochta aloqa korxonalarida raqamli iqtisodiyotni samaradorligini oshirishni takomillashtirish // Raqamli iqtisodiyot. – 2024. – № 6.

9. Khotsa C., Mabitsela W. Digitization and service delivery in the South African Post Office // International Journal of Research in Business and Social Science. – 2023.

10. Mamatqulov G‘ulom Rustamovich. Pochta aloqasi korxonalarida ta‘minot tizimlarini rivojlantirish: raqamli texnologiyalar asosida samaradorlikni oshirish yo‘llari. Raqamli iqtisodiyot sharoitida fan va ta‘limni ishlab chiqarish bilan integratsiyasini rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari (Dig ECO-2025) Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani ma‘ruzalar to‘plami.–T.:2025. 69b.

11. Mamatqulov G‘ulom Rustamovich. “O‘zbekiston pochta” AJ aloqa korxonlarini raqamlashtirish holati va ularni rivojlantirish yo‘nalishlari. “Texnika va raqamli texnologiyalarning amaliyotda qo‘llanilishi va ularning innovatsion yechimlari”. Xalqaro ilmiy-texnik konferensiya materiallari 2-qism. F.: TATUFF. 2023. 402 b.